

Realne problemy, wirtualne rozwiązania

2013-08-05

Technologia komputerowa, bezdomność i biblioteki to, jak mogłoby się wydawać, pojęcia niezmiernie odległe. W Zagrzebiu udało się je sprowadzić do wspólnego mianownika w szczytnym celu.

Kryzys gospodarczy, bezrobocie, a w końcu bezdomność - problemy boleśnie aktualne w wielu częściach Europy nie omijają również Zagrzebia. W ostatnich latach, w stolicy Chorwacji, którą z Krakowem połączyło kilka wspólnie zrealizowanych ciekawych projektów, problemy te wyraźnie się nasiliły. Liczba zarejestrowanych bezdomnych waha tam się w okolicach 400. Szacuje się jednak, że w rzeczywistości jest ich nawet 10 razy więcej. Przyczyny bezdomności są liczne i skomplikowane, jednak badania pokazują, że ogromną większość bezdomnych bezrobotnych łączy jedno: znacznie niższy od średniego poziom wykształcenia. Utrudnia on znacznie znalezienie podstawowego nawet zatrudnienia, a także prowadzi do społecznej stygmatyzacji i wykluczenia.

W chorwackiej stolicy problemem bezdomnych bezrobotnych zainteresowały się dosyć nietypowo Zagrzebskie Biblioteki Miejskie - zespół 42 jednostek działających w stolicy i całym okręgu. Co więcej, biblioteka pomaga, wykorzystując przy tym nowoczesne technologie.

Chociaż niektórym biblioteki wciąż kojarzą się tylko z rzędami zakurzonych książek, to obecnie jednak nawet w prowincjonalnych placówkach komputer z dostępem do Internetu jest już niezbędnym elementem wyposażenia. A w Internecie oprócz rozrywki można znaleźć pracę. Jednak żeby to mogło się udać, należy przede wszystkim mieć dostęp do komputera z Internetem i umieć się w nim poruszać. Dwa warunki trudne do spełnienia przez większość bezdomnych. Tutaj właśnie z pomocą przychodzą Zagrzebskie Biblioteki Miejskie.

Pragnąc jak najbardziej ułatwić zagrzebskim bezdomnym start w wirtualnym świecie, instytucja ta nie tylko zapewniła bezdomnym dostęp do komputerów w swoich siedzibach, ale także stworzyła oddział zewnętrzny w największym zagrzebskim schronisku dla bezdomnych Kosnica. Zainstalowano tam 4 komputery zapewniając odpowiednie przeszkolenie z ich obsługi, jak również treningi z poruszania się na internetowym rynku pracy i aplikowania online. Prowadzone wśród bezdomnych działania popularyzowano również prowadząc prezentacje dla władz miasta i lokalnych mediów. Oczywiście szkolenia z podstawowej obsługi komputera i Internetu to tylko początki. W dalszej perspektywie projekt zakłada kształcenie bezdomnych z pomocą Internetu, a także zachęcanie ich do wymiany informacji o ofertach pracy poprzez wirtualną sieć, opisywania swoich doświadczeń na blogach, czy pisanie artykułów do prasy dla bezdomnych.

Dyrektor Zagrzebskich Bibliotek Miejskich, Davorka Bastić tak tłumaczy założenia projektu: „Prowadząc zajęcia dla bezdomnych w ich własnym środowisku i biorąc pod uwagę ich konkretne potrzeby mamy zamiar wpłynąć na samoocenę tych ludzi, którzy mają się za wyrzutków społecznych tkwiących gdzieś w ślepych zaułku”. Dzięki wykorzystaniu Internetu, projekt również przełamuje stereotypy o zakurzonych, przestarzałych bibliotekach. Po wprowadzeniu nowoczesnej technologii, biblioteki stają się przyczółkami innowacji dostępnej nawet dla mieszkańców schroniska dla bezdomnych.

Projekt przyniósł już dosyć wymierne efekty. W ciągu pierwszego roku działalności biblioteczne

centrum dla bezdomnych przeszkoliło 68 osób z wykorzystania technologii informacyjnej i komunikacyjnej w celu poszukiwania pracy. Dzięki treningowi i dostępowi do nowoczesnych sposobów poszukiwania zatrudnienia, 22 z nich udało się znaleźć stałe lub tymczasowe zatrudnienie. Jednak nawet ci, dla których internetowe poszukiwania nie zakończyły się jeszcze sukcesem oceniają pomysł instalacji komputerów w schronisku za doskonały. Niektórzy bezdomni opisują nawet dostęp do Internetu jako swoistą linię ratunkową, która pozwoliła im ponownie wkroczyć na „pokład” społeczeństwa.

Innowacyjność i sukces projektu inspirują już innych. Projekt cieszy się ogromnym zainteresowaniem wolontariuszy, którzy chętnie dzielą się z bezdomnymi swoimi umiejętnościami poruszania się w wirtualnym świecie. Podobne działania wprowadziło też kolejne zagrzebskie schronisko dla bezdomnych, a wydział prawa jednej ze stołecznych szkół wyższych postanowił otworzyć darmową poradnię prawną dla bezdomnych. Inicjatywa cieszy się również poparciem mediów i władz miasta, które chętnie wspierają go kolejnymi zastrzykami finansowymi.

O Internecie mówi się dużo i, co niewątpliwie uzasadnione, nie zawsze dobrze. Jednak zagrzebskiemu pomysłowi wykorzystania światowej sieci przyznajemy zdecydowany: